

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Østre Landsret, 24. afdeling
Bredgade 59
1260 København

J.nr. 600096
CHA/CFJ/PEH

PROCESSKRIFT 10
(16. december 2016)

i sagen B-3448-14

m.fl.

(v/ advokat Christian Harlang)

mod

Forsvarsministeriet,
Holmens Kanal 42,
1060 København K
*(Kammeradvokaten
v/ advokat Peter Biering)*

Sagsøgtes processkrift K af 14. december 2016 giver sagsøgerne anledning til følgende korte bemærkninger, idet sagsøgernes hidtidige processtof fastholdes i det hele:

Sagsøgte hævder på s. 2, 3. afsnit, følgende:

"Såvel sagsøgtes som sagsøgernes procesførelse reguleres af retsplejeloven og sagsøgte har handlet helt i overensstemmelse med retsplejelovens bestemmelser."

Hermed begrundes sagsøgte, at Forsvarsministeriets procesførelse skulle være lovlig med et ræsonnement, der går ud på, at ministeriet ikke er omfattet af offentligretlige regler i sin adfærd som civil procespart.

Herved benytter sagsøgte sig endnu engang af usande oplysninger. Om dette er landsretten selvsagt fuldt ud bekendt, men det burde være utænkeligt, at Kammeradvokaten refererer i strid med gældende ret.

Yderligere kommer til dette, at selv isoleret set ud fra regler indenfor den civile retspleje, hvor begge sider måtte være private, gælder der en pligt for enhver af disse civile parter til ikke bevidst at give urigtige oplysninger og ikke begå decideret procesbedrageri.

Ibid, 5. afsnit, anfører Kammeradvokaten:

"Den i retsbogen af 12. oktober 2016 beskrevne fremgangsmåde blev aftalt på det forberedende retsmøde af samme dato og efter forslag fra sagsøgernes advokat. Behovet for en snarlig berømmelse blev i den sammenhæng særligt fremhævet. Det forekommer derfor paradoksalt, at sagsøgerne nu - som noget nyt - anmoder landsretten om at ændre den fastlagte fremgangsmåde; således berømmelsen forsinkes yderligere, jf. processkrift 9, s. 4-7."

Beskrivelsen er misvisende og forkert. Der foreligger ingen begæring af denne art. Derimod er situationen, at Kammeradvokaten siden retsmødet har iværksat et forsøg på at gennemtrumfe et forløb, hvorved sagens afsluttende (og muligt afgørende) forberedelse skal ombrydes og beskæres under misbrug af det klare behov, der helt objektivt består for en forcering af dette gamle sagskompleks.

Efter i ca. 5 år at have spildt tid og store ressourcer med diverse mislykkede forsøg på at modvirke sagens fremdrift og oplysning, anvendes denne situation nu i et forsøg på at amputere processtof, som kunne tjene til sagens ordentlige oplysning.

En sådan gennemskuelig processtrategi kan landsretten selvsagt ikke tillade.

Det samme gælder de forsøg, som Kammeradvokaten gør sig på s. 2, nederste afsnit, og de følgende afsnit på s. 3. Således anføres det urigtigt, at sagsøgerne skulle mene, at landsretten *"...først skal tage stilling til, hvem der skal afhøres, og dernæst om hvad de skal afhøres."*

Om dette henvises til Processkrift 9, pkt. 2.

På s. 3, 2. og 3. afsnit, anføres følgende:

"For det første kan personer, der enten har været eller er ansat ved en offentlig myndighed ikke afhøres om forhold vedrørende deres offentlige virke, medmindre deres tavshedspligt ophæves, jf. retsplejelovens § 169, stk. 1.

Ophævelsen af tavshedspligten forudsætter, at der foreligger et af landsretten fastlagt afhøringsstema, og at den pågældende myndighed på baggrund af det af landsretten fastlagte afhøringsstema ophæver tavshedspligten."

Kammeradvokaten angiver her en helt omvendt og dermed forkert rækkefølge, som konstruerer retsstillingen som om, at spørgsmålet om ophævelse af tavshedspligt skulle komme forud for processuel tvist om vidneførelse. Som det er landsretten bekendt, er rækkefølgen den, at der først sker kontradiktorisk afklaring af en foreliggende tvist om vidneførelse, og dernæst efterfølgende tages stilling til de anliggender, som er omfattet af retsplejelovens § 169, og som kan føre til, at et vidne enten kan afhøres eller ikke.

Selvom emnet vedr. retsplejelovens § 169 ikke på nuværende tidspunkt er til afgørelse, skal sagsøgerne dog hermed gerne bekræfte, at påberåbelser fra sagsøgtes side på nærværende tidspunkt af betydning for året 2017 og andre indvendinger, ikke danner nogen legitimering af et standpunkt om fastholdelse af tavshedspligt for de, der var involveret i operation Green Desert november 2004.

Det er forkert, at ethvert *"...offentligt virke..."* i øvrigt skulle være omfattet af tavshedspligt, jf. retsplejelovens § 169, stk. 1, og f.eks. U 1954.129 V.

Ibid., 4. afsnit, anføres følgende:

"Hvem der kan afhøres, kan derfor i den foreliggende situation ikke adskilles fra, hvad de skal afhøres om. Det er derfor nødvendigt, at landsretten træffer afgørelse om begge dele samtidigt. I modsat fald vil tavshedspligten ikke kunne ophæves."

Selvfølgelig kan disse anliggender adskilles, bl.a. under hensyn til tilvejebringelsen af øvrigt processtof, herunder skriftlige beviser, de yderligere filmoptagelser samt fremkomsten af oplysninger om andre personer, der skal afhøres. Sådant kan yderligere kvalificere en procesparts begrundelse for at ønske afhøring. Det synes nu som om sagsøgte forsøger at undvige dette.

5. afsnit anføres:

"Der udestår derfor alene landsrettens stillingtagen til de fremsatte editionsbegæringer, og en stillingtagen hertil udelukker ikke, at landsretten samtidig træffer afgørelse om, hvem der kan afhøres, og om hvad de kan afhøres om."

At den omstændighed, at noget sådant – abstrakt taget – ikke er udelukket, er selvsagt ikke ensbetydende med, at denne af Kammeradvokaten strategitænkte, undvigende fremgangsmåde er rigtig. Tværtimod er det i den foreliggende sag retsplejemæssigt hensigtsmæssigt (som det er normalt i civile sager), at der sker en successiv afklaring af, hvilket processtof der kan indgå i sagen, således at der gives hver af parterne adgang til at foretage egne, bevismæssige overvejelser under hensyn til kvalificeringen af landsrettens beslutninger.

Ad s. 3, 6. afsnit, kan gentages, at sagsøgerne ikke har protester imod de bevistemaer, som sagsøgte ønsker at afhøre vidner om. Dette betyder ikke, at landsretten er i besiddelse af det fornødne grundlag til at træffe afgørelse om, hvem der skal afhøres og en beslutning om afhøringstemaer må afvente sagsøgernes supplerende forslag hertil. Herom henvises indtil videre til Processkrift 8, s. 10, sidste afsnit.

S. 4, 4. afsnit, anfører sagsøgte:

"For det andet er udarbejdelsen af spørgsmål til Retslægerådet er i juridisk- og ikke en lægefaglig - disciplin, idet det er op til landsretten at afgøre, hvilke spørgsmål der skal forelægges for Retslægerådet, og idet det netop er Retslægerådet, der skal foretage den lægefaglige vurdering, jf. retslægerådslovens § 1. Det er derfor ikke nødvendigt for sagsøgernes bemærkninger til spørgetemaerne og for sagsøgernes eventuelle supplerende spørgsmål at indhente 'retsmedicinsk bistand'."

Sagsøgerne fastholder, at en nærmere stillingtagen til de spørgetemaer, som Kammeradvokaten har formuleret, og sagsøgernes evt. supplerende spørgsmål, kræver retsmedicinsk bistand.

Til næste afsnit bemærkes, at sagen kan berammes, uanset fastlæggelse af spørgetemaer til Retslægerådet, jf. landsrettens egen praksis for såkaldte "rummelige berammelser", som Kammeradvokaten fuldt ud har kendskab til.

Sagsøgerne anmoder landsretten om - hurtigst muligt - at foretage en sådan berømmelse af dette sagskompleks, der er anlagt fra 13. september 2011.

Endvidere henvises til sagsøgernes anmodning om stillingtagen til de fremsatte editionsbegæringer i deres helhed, jf. processkrift 9, s. 7, sidste afsnit.

Yderligere processtof forbeholdes.

København, den 16. december 2016

Christian Harlang